

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Éves évre	100 L.
Évi évre	50 L.
Háromhavon évre	30 L.
Induló szám ára	2 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám

Zúgnak a gépek...

A Tisza síkságának peremétől a sötét-
dél háromszéki hegyek tövéig minde-
gyütt vidám zakatolással zúgnak a gépek
mint gyorsan gördülő örömkönyvek
szakadatlan folyása, úgy pereg át a

élet
sűrűjén az élet
mosolygó magja, a
bona.

Az emberi tudás,
erő és kitalálás hét esz-
tendő óta minden fegy-
verével küzd azért,
hogy kitöltse a re-
sztáló réseket, miket a
háború pusztításai
pusztulásai ütöttek
kölcsi értékeken s
gazdasági javakban.

Minden erőfeszítés
somban kevésnek bi-
nyult s csak alig-alig
bambavehető ered-
ményeket tudott fel-
mutatni: az erőtlenség-
ben, a gyöngeségen s
az emberi gonoszsa-
gon megőrzött minden.

S íme mi történt?
A gondviselés egyet-
leg jószágos mo-
dára volt csak szük-

... mely kedvező időjárás, jókor-
... esőzés s váltakozó napsüté-
... képében derült reá messze vidé-
... s a bő-termes, az anyaföld ki-
... hatatlan termőerejének segítségével
... hoz be a mulasztásokból, többet

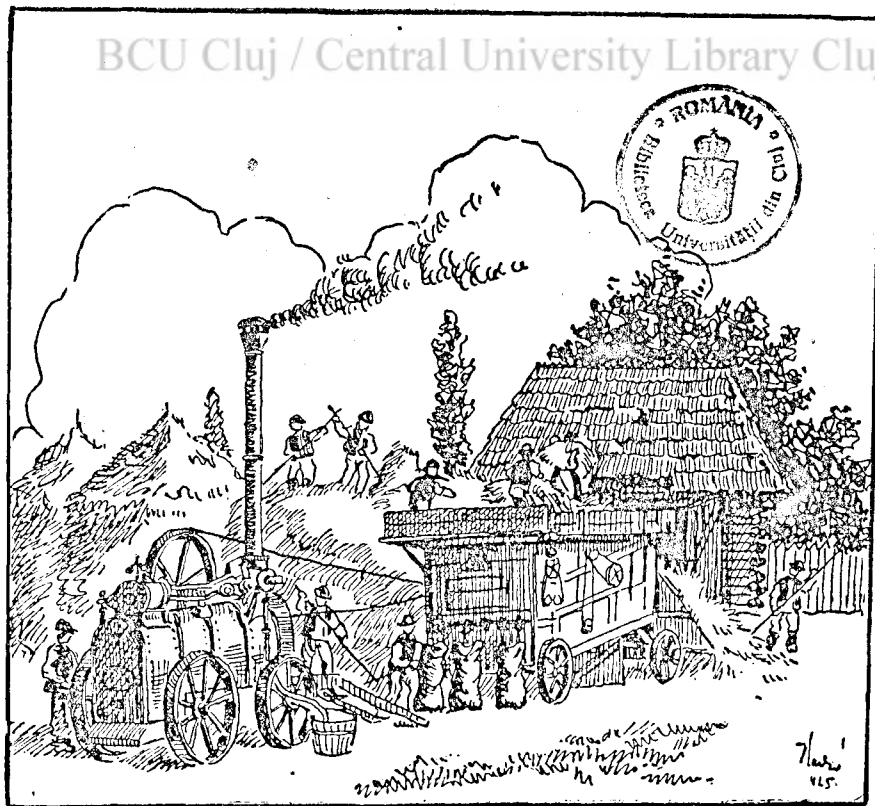
pótol a veszteségekből, mind amennyit
minden buzditás, minden igyekezet s
minden szorgalom, ha volt, esztendőök
hosszu során át el tudott érni.

Jó termés! Mi mindent nem jelent

tot: jóltermő, bőséges esztendőökben a
reáfordított munkának és fáradságnak
sokszorosával fizet. Szerencsét jelent
tehát, mostanában sajnos, eléggé ritka
szerencsét. A szerencsét pedig a gond-

viselés tervszerűségé-
ben hívó lélek meg-
szokta becsülni, mert
öröme csak úgy jelent
számára megnyugvást
s lelki békét.

A dusan fizető ara-
tás, a bőségnek csor-
duló szaruja, mely eb-
ben az esztendőben
mintha kissé felénk
fordulna, nagy s ne-
vezetes esemény a mi
számunkra is, erdélyi
magyarok számára, kik
szinte már beletörőd-
tünk abba, hogy reánk
jó semmiből többé
nem származik. Sze-
rencse s váratlan se-
gítség a számunkra,
mely kitalást s erőt
ad ahhoz a keserves
küzdelemhez, melyet
a mai körülmények
között kétszeres ne-

... ez a rövid két szó a gazdának, a falu
szorgalmas népének? Mindenekelőtt és
mindenekelőtt azt, hogy ugyanaz a
munka, mely a legtöbbször alighogy
meghozza a keserves munkának sovány
ellenértékét, a mindennapi betevő fala-

... ez a rövid két szó a gazdának, a falu
szorgalmas népének? Mindenekelőtt és
mindenekelőtt azt, hogy ugyanaz a
munka, mely a legtöbbször alighogy
meghozza a keserves munkának sovány
ellenértékét, a mindennapi betevő fala-

... hézségek között kell megvívunk:
helyt kell állnunk egyszer mint
embereknek a megélhetésért, a köte-
lességek teljesítéséért való örökös vias-
kodásban, de helyt kell állnunk, mint
a magyar kisebbség tagjainak is, kik-

nek a jogokból s előnyökből is a kisebbik rész jut csak ki mindig. Ebben a nehéz küzdelemben jön az idén segítségünkre a bővenfizető termés ott, ahol elemi csapások kárt nem tettek benne.

Nagy baj volna azonban, ha ezt a nagy s hirtelen jött segítséget nem úgy használná fel a mi népünk, ahogyan az leginkább s legjobban szolgálja érdekeit. A kamarát, a padlást megtölteni, a vermet jó mélyre megásni, a háztetejét kijavítani, a marhaállományt megszaportítani, új gunyát s csizmát öregnek, fiatalnak beszerezni s az élet naponként-való táplálásához nagyobb karéj kenyeret lemezszeni, mind hasznos és szükséges dolgok. Akármilyen fontos is azonban a vagyoni gyarapodás s a viszonyok rendeződése, egymagában véve nem elegendő ahhoz, hogy a Romániában élő kisebbségi magyar elmondhassa magáról: *teljesíttem minden kötelességemet önmagammal, családommal, utódaimmal szemben.* A romániai magyarságnak közös érdekei, közös kötelességei, közösen elvégzendő munkái is vannak, melyek nélkül az egyesnek minden igyekezete, minden gyarapodása hiábavaló és soká meg nem maradhat. — Olyan ez, mint a gátépítés az árvízzel fenyegető vizek partján. Hiába építi ki az egyes parti birtokos a legszebben, a legerősebben, a legnagyobb szorgalommal a gátnak azt a részét, mely az ő földjén huzódik végig, ha a szomszédok jobbról és balról el nem végzik a közös munkának reájuk eső részét is. Minden fáradozás haszontalan s hiábavaló lesz: a gát védelmet s biztonságot csak akkor fog jelenteni, ha a parton élők közös s tervszerű munkássága szakadatlan folytonosságban építi ki s tartja fenn a védőművet. Szakasztott ugyanigy lennének mi erdélyi magyarok is, ha a közülünkvaló egyesek vagyonban, jószágban gyarapodnának, de nem gondoskodnának arról, hogy azok az intézmények, melyek a magyarság egyetemének közös kincselt, közös termésének biztonságát, mint hatalmas védőgátak óvják s védelmezik, ne csak töreillenül megmaradjanak, hanem abban a mértékben erősödjenek s ki is épüljenek, amelyben a reájuk zuduló támadások ereje és hevessége egyre fokozódik.

A legelső, a legfontosabb s a leg-

hatalmasabb védőgát, mely mögött nemzeti életünk minden értéke védelmet kereshet s találhat, az iskola. Az az iskola, melynek szabad levegőjében nemzeti művelődésünk tovább fejlődhetik anélkül, hogy sajátos formáit, sajátos ízét el kellene veszítenie. Ezt az iskolát ma egyedül s kizárólag csak az egyházak biztosíthatják a számunkra, azok az egyházak, melyek százados szervezetükkel s mélyen gyökeret vert intézményeikkel vihartálló kereteket adnak egész kisebbségi életünk számára is. Abból a segítségből tehát, mellyel a szerencse s az anyaföld termőereje az idén mellénk állott, bőségesen kell, hogy jusson a két legfontosabb védőgátunk megszilárdítására, réseinek betömésére, ellenálló erejének fokozására: *az egyház és az iskola céljaira.* Mert ha nem lesz, vagy ha csak meg is gyöngül az a hatalmas társadalmi szervezettség, az az erkölcsi s vallásbeli közösség, melyet számunkra ma egyházaink jelentenek s ha elhallgatna az az iskola, melyben édes anyanyelvünkön nemzeti művelődésünk szelleme szól gyermekeinkhez és szüleik képére és hasonlatosságára formálja gyöngye lelkeiket, akkor hiábavaló, sokáig meg nem tartható lesz az egyesnek minden gyarapodása, mert abban a versenyben, melybe más nemzetek nemzeti művelődésük teljes erejével s teljes lelkesedéseivel fekszenek belé, sokáig helyt nem állhat. Letörése, szomorú lemaradása előbb a műveltség, a tanultság terén következnék így be. A tanulatlan, a műveletlen ember pedig a gazdasági élet s a felkészült munka terén sem tud lépést tartani azzal, ki műveltségét, tudását, előbbrejutásának e feltételeit a saját anyanyelvén és saját nemzeti szellemében művelődésének s haladásának e két emlőjén szívja magába.

Zugnak a gépek s zakatolásuk gyönyörűsége zene a számunkra, ha arra gondolunk s abban reménykedünk, hogy az erdélyi magyar nép iskolájával, egyházával s egész nemzeti művelődésével szemben való kötelességeit a jövőben fokozódó mértékben fogja teljesíteni, mert a gondviselés, az anyaföld termőerejének nagy segítsége ezt ebben az esztendőben könnyebbé fogja tenni a számára, mint az a múltban volt.

Dr. Sulyok István.

Jaj, a megbotránkozottónak!

Az új idők új erkölcsének népünk körében való terjedése ellen lapunk mult számában tiltakoztunk. Egy eset kapcsán tettük ezt, amely azt mutatja, hogy a magyar falu lelkét is itt-ott megmételeyezték a rossz példák. A szóban forgó esetben arról kaptunk panaszos levelet, hogy egy háromszéki falunak az előljárói nagyobb összegű pénzt szedtek be a lakosságtól egy bizonyos célra, ezt a pénzt azonban nem juttatták rendeltetési helyére, hanem minden furfangot elkövettek, hogy a lakosságot is becsapják s azt is megkárosítsák, akinek a gyűjtött pénzt a falu nevében át kellett volna adniok.

Hát idejutottunk, ennyire alá-súlyedt a régi magyar tisztesség, az előljárók megbízhatósága?

Egy megnyugvásunk volt ennek az esetnek a mérlegelésénél, az tudniillik, hogy az előljárók vétke a legnagyobb erkölcsi megbotránkozást váltotta ki a község lakóainak a lelkéből. A hozzánk irt panaszos levél is a magyar tisztesség és becsület nevében hívta föl a figyelmet a romlott emberek alávaló üzelmeire.

Fájdalom, ma újra erről a tárgyról kell irnunk: a magyar erkölcs hanyatlásáról. Megint kaptunk ugyanis egy panaszos levelet, amely talán az előbbinél is elszomorítóbb módon bizonyítja, hogy a magyar falu lelkén gonosz férgék rágódnak. Ebben a levélben nem a kapzsiság gonosz eltévelyedésére hívják föl figyelmünket, hanem egy vére-áruló Judás hitványságára.

Maga az eset a következőképpen történt.

Brassó-megye Barcaufalu magyar lutheránus hivei elhatározták, hogy tornyukat ujrafedik. A torony régi keresztes gömbjét szép ceremóniák közt vették le. Nagy közönség volt jelen, mert a régi emberek azt beszéltek, hogy a gömb valami emlékeket rejt magában, amiket az ősök helyeztek volt el benne. A bádigos mester föl-vágta a gömböt, s annak sötétjéből csakugyan előkerültek az

akkori idők emlékei, pénzdarabok, irások. A régi emlékiratok fölolvassása nagy hatást keltett a hallgató közönségben, hálával és kegyelettel gondoltak az ősökre, akik annak idején a toronyt építették.

Az emlékek hatása alatt ahivek elhatározták, hogy az ősök példáját őkis követik, az új gömbbe ők is emlékiratot helyeznek el a mostani viszonyokról.

Mivel a lelkész nem volt otthon, az emlékirat megszerkesztésével az egyházközség másodfelügyelőjét, egy 61 éves gazdaembert bízták meg. A felügyelő elkészítette az emlékiratot, összehívta az egyháztanácsot és felolvasta munkáját. A hiveknek tetszett a munka, az új emlékiratot a régihez csatolták, odacsatolták továbbá a háborús pénzeket és a ma forgalomban levő pénzek némely darabjait is. Mivel a doboz nem telt ki egészen, bepakolták a *Magyar Nép* pár példányát is, hogy az utókor lássa, „milyen jóindulattal foglalkozott ez a kis ujság a nép ügyesbajos dolgaival“.

A dobozt ezzel a tartalommal leragasztották s elhelyezték a gömbben, amelynek a föltételét másnapra tüzték ki.

Ekkor jött azonban az áruló Judásnak a munkája!

Egy helybeli ember — a falu Judása — följelentést tett a csendőrségnek, hogy az emlékirat olyan kitételeket tartalmaz, amelyek nemcsak a mostani előljáróságot és kormányzatot, hanem a román államot is sértik.

Nosza nagy nyomozás indult, a felügyelőt vallatóra fogták, a gömböt újra fölvták, az emlékiratot kivették, olvasták, magyarázták, végül a szigurancához terjesztették be.

A népnek persze ezek után elment a kedve, hogy a toronyba az ősök példája szerint emlékiratot helyezzen el: a toronyfelavató ünnepséget ennek a botránynak a csújtó érzései között tartották meg.

Noshat nem szégyenletes dolog az, ami Barcaufjaluban történt? Nem már az Istenünknek, hitünk-

nek, egyházunknak dolgaiban sem forgolódhatunk anélkül, hogy árulás ne fenyegetne? Nem elég az a sok gyanu és bizalmatlanság, ami a hatóságok részéről kíséri dolgainkat: magyar ember is be tud állani uszítónak, aljas följelentőnek?

Magyar véreim, szégyenletes pusztulás és megsemmisülés a sorsunk, ha az erkölcsi mótely elharpózik közöttünk. Azokat, akik ezt akarják és ezt munkálják, a legnagyobb megvetéssel kell sujtanunk és kiközösitenünk magunk közül!

Szeretnénk, ha a magyar lelkekből minden ilyen esetben megtorló erővel törne ki a tiltakozás: *Jaj a Judásoknak, jaj a megbotránkoztatóknak!*

BELPOLITIKA

Munkában a Magyar Párt vezetősége.

Dr. Grandpierre Emil érdemeit jegyzőkönyvileg méltatták. — A Magyar Párt álláspontja a különféle választásokra nézve. — A magyarságnak számarányához mértén érvényesülnie kell!

Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa f. hó 12-én Ugron István vezetése mellett ülést tartott. Jelen voltak az elnökön kívül Sándor József, dr. Jakabffy Elemér alelnökök, dr. Várady ügyvezető, dr. Deák Gyula főtitkár, dr. Gabányi Imre, Gyárfás Elemér, dr. Roth Hugó, dr. Thury Kálmán, gr. Teleki Arctur elnöki tanácsstagok és mint bizonyos kérdések megbeszélésére felkért bizalmi emberek: Balogh Géza Csikszeredából, dr. Inczédi Joksmann Ödön Nagyenyetről. Az elnök bejelentette a tanácskozás elején dr. Grandpierre Emilnek az alelnöki állásról való lemondását, melyet az elnöki tanács — legnagyobb elismeréssel adózva az ő érdemes munkásságáért — mély sajnálattal vett tudomásul, érdemeit jegyzőkönyvileg méltatta.

Ezután a mezőgazdasági kamarai választások ügye került szóba s az elnöki tanács beható tárgyalás után ismételtlen megállapította, hogy ezeknek a választásoknak ügyét nem tekinti szoros értelemben politikai kérdésnek s éppen azért hozzájárul az elnökség részéről e tárgyban előzőleg tett intézkedésekhez, illetőleg tudomásul veszi, hogy mint az erdélyi mezőgazdák legilletékesebb szaktestülete: ebben az ügyben az *Erdélyi Gazdasági Egylet* vette kezébe a tárgyalások fonalát. Megállapította az eln. tanács azt is,

hogy a személyi kérdésekben az egyes tagozatok akciószabadsága érintetlenül marad, a pártprogram általános elvi tartalmán túl csupán az lehet minden párttagra nézve kötelezően irányadó, *hogy a magyarság iránt ellenséges érzületet tanúsító egyének, akik megfelelő gazdasági szakképzettség nélkül tisztán politikai szempontokat kívánnak érvényesíteni e választásoknál is, a magyarság hozzájárulásával meg nem választhatók.*

A tárgysorozat következő pontja volt a keresk. és iparkamarai választások ügye. Az elnöki tanács e tárgyban felszólítást intéz a párt aradi, brassói, dévai, kolozsvári, marosvásárhelyi, nagyváradi és temesvári tagozataihoz, hogy a kérdés részleteinek megbeszélésére 3—5 tagot delegáljanak. A delegáltakat e hó 25-ig kell bejelenteni dr. Gyárfás Elemérhez, mint a közgazd. szakosztály elnökéhez Dicsőszentmártonba. A további irányítást a delegáltak megállapodásához képest fogja a párt közölni a tagozatokkal.

A közigazgatási választások kérdésével ugyancsak ez ülésében foglalkozott az elnöki tanács és megállapította, hogy ezeknél a választásoknál a politikai szempont semmi esetre sem léven mellőzhető, az összes tagozatoknak kötelessége a választásra jogosultak névjegyzékének összeállítását részletesen ellenőrizni és a magyarság számarányának és jelentőségének megfelelő eredmény biztosítására minden törvényadta eszközzel közreműködni.

Ezután a közművelődési szakbizottságnak a baccalaureatusi vizsgák és más közművelődési kérdések ügyében tett részletes jelentését vette tárgyalás alá az elnöki tanács és előző álláspontja fenntartásával hozzájárult ahhoz a javaslatához, hogy az összes párttagozatok kerestessenek meg a szülőknék és általában az érdekl. nagyközönségnek nyilvános népgyűléseken való megnyilatkoztatására. E népgyűlések hivatottak lesznek állást foglalni a baccalaureatusi vizsgák kérdésén kívül az u. n. pártikuláris iskolák ügyében készült törvényjavaslattal is. A Párt egyébként mind a két kérdésben az irányadó szakszempontok teljes méltatásával külön-külön törvényjavaslatokat dolgozott ki és az ősz folyamán megtartandó népgyűlések és törvényjavaslatokra nézve is hivatottak lesznek határozatot hozni. A tagozatok révén lesz megszervezendő ez a küldöttség is, mely ebben a tárgyban a királyt és kormányt emlékirattal fogja megkeresni.

A háromszékmezei tagozat jelentése nyomán foglalkozott az elnöki tanács az ott közelebbről történt megnyilatkozásokkal, melyek egyfelől a Kézdivásárhelyen megjelenő Székely Polgár által propagált külön székely szövetség kérdésére, másfelől a pártnak a közigazgatási választásokban való részvételére

vonatkoztak. A tagozat jelentéséből megállapította az eln. tanács, hogy Molnár Dénes, a kézdivásárhelyi tagozat alelnöke saját nyilatkozata szerint semmitféle összeköttetésben nincs a Székely Polgárral, melynek irányával nem is azonosítja magát. A közigazgatási választások kérdésében Háromszék megyére nézve is irányadónak mondotta ki az eln. tanács az ez ügyben általánosságban tett elvi megállapítást, melynélfogva ebben az első sorban politikai kérdésben a magyarság számarányának és jelentőségének megfelelő képviselőt biztosítására kell törekedni és esetleges megegyezések csak ezután jöhetnek tárgyalás alá.

KÜLFÖLD

Ujabb fölkelések a francia uralom ellen. Marokkóban még áll a harc, a rifkabilok nem hajlandók addig békülöni, amíg szabadságukat ki nem vívták. Francia jelentések ugyan arról szólnak, hogy egyes pontokon sikerült visszautasítani a rifeket, viszont a külföldi lapok megállapítják, hogy a franciák hadi helyzete nem javult. A rifek példája Észak-afrika többi részeiben is nagy mozgolódást keltett. Így Tripolisz nevű tartományban, amely olasz fennhatóság alatt áll, szintén fölkeltek az arab benszülöttek és az olasz védőcsapatokat súlyosan megverték. Katonai körökben arra következtetnek, hogy egész Afrikában nagyszabású fölkelés készül az európai hatalmak ellen.

Franciaországnak különben Ázsiában is veszedelmes fölkeléssel kell megbirkóznia. Előázsianak Szíria nevű tartománya a békekötés alkalmával francia fennhatóság alá került. Szíria mohamedán lakói nagy elkeseredéssel fogadták új uraikat, állandó forrongással nehezítették meg a franciák berendezkedéseit. Most ezek a forrongások nyílt fölkelésben törtek ki. A drúzok törzse július 21-én megtámadta a francia csapatokat s azóta véres összecsapások folynak ezen a területen is. A drúzok hír szerint 50 ezer embert tudnak fegyverbe állítani, de velük éreznek a többi arab törzsek is. A francia lapok nagy izgalommal írják az újabb veszedelemeiről s szidják Szíria francia kormányzóját Sarray tábornokot, aki a drúzokra kényszer adókat vetett és állandóan megalázta őket. A francia közvélemény nyugtalanodik amiatt, hogy Franciaország tekintélyén éppen akkor esnek súlyos csorbák, amikor fontos ügyeket kell elintéznie Németországgal.

Védekezés Németország jövődó hatalma ellen. Az angol és francia miniszterelnökök egyre tárgyalják azt a kérdést, hogy mi módon lehetne Németországot olyan megegyezésre szorítani, amely lehetetlenné tenné Franciaország megtámadását. Ezt a biztonsági szerződést nem egyforma elvek szerint bírálják el az angolok és franciák. Az angolok például nem hajlandók Németország ellen vonulni minden olyan esetben, amikor ez háborút kezd, viszont a franciák Németország minden megmozdulása ellen közös fegyveres föllépést sürgetnek. A megoldás az angol föllögházhoz hajlik, amiért a franciák hevesen támadják a kormányt. A lapok azt írják, hogy az utóbbi tárgyalások megingatták a versaillesi békét, amely Németországot sakban tartotta, s ha így folynak a dolgok, tartani lehet tőle, hogy az összes békekötések fölborulnak. A németek önérzete különben nagyon megnövekedett, aminek bizonyossága a következők eset.

Németország a világháború következtében tudvalevőleg elvesztette összes gyarmatait. Stresemann külügyminiszter hosszabb beszédet tartott a birodalmi gyűlésen és kijelentette, hogy amíg a Népszövetség más európai országoknak különböző gyarmati megbízásokat ad, addig Németország is elvárja, sőt természetes jogának tekinti, hogy gyarmati megbízást kapjon. A német népet — mondta Stresemann — hivatottá teszi erre a feladatra kulturája és fejlettsége. A német kormány már a legközelebbi jövőben érintkezésbe fog lépni ebben az ügyben a Népszövetséggel. Teljesen kérdéses azonban, hogy Németország visszakapja-e régi gyarmatait, ha pedig nem, hol kap újabb területeket a gyarmatosításra. A kérdésnek mindenesetre nagy jelentősége van mostan, amikor a francia gyarmatok több helyen is lázonganak.

A Népszövetség legközelebbi gyűlésének tárgyai. Azok a tárgyalások, amelyek szeptember 2-án fognak a Népszövetség ülésén lefolyni, minket erdélyi magyarokat is közlelő érdekelnek. Ezeken a tárgyalásokon fog sor kerülni a magyar telepések panaszáinak elbírálására. Ezenkívül számos kisebbségi kérdés szerepel a tárgyszorozaton.

Oroszország készülődése. A gazdasági megerősödés következtében Oroszország mind nagyobb költséget fordít hadseregének fölszerelésére. Mostanában Forddal, Északamerika híres gyárossával folytat tárgyalásokat a szovjet kormány. Fordnak azt az indítványt tette, hogy Keletoroszországban állít-

son föl repülőgép automobil gyárral. Az amerikai szakemberek közül máris sokan keresik fel Oroszországot vállalatok létesítése végett.

Magyarország elismeri a kisebbségek jogait. A magyar kultuszminiszter nyilvánosságra hozta a Magyarországon működő kisebbségi (német, román, tót, szerb) iskolák tantervét. A miniszter három csoportba osztotta ezeket az iskolákat, aszerint, hogy mennyi kisebbségi tanuló látogatja őket. Az első csoportba tartozó iskolák tanítási nyelve *a kisebbségi anyanyelv lesz*, amely mellett a magyar nyelvet heti hat órában fogják tanítani. A második csoportban azok a kisebbségi iskolák foglalnak helyet, amelyeknek tanítási nyelve *vegyes lesz*. Ezekben az iskolákban kisebbségi anyanyelven fogják előadni az *elemi ismereteket*, továbbá a természettudomány és gazdasági tantárgyakat, ezzel szemben magyarul fogják tanítani a földrajzot és a történelmet. A számtant a kisebbségi anyanyelven és magyarul is taníthatják. A harmadik csoportba tartozó iskolákban, amelyekben nagyon kevés kisebbségi tanuló jár, az *összes tantárgyakat magyarul* kell tanítani, a kisebbségi anyanyelv oktatására azonban hat órát hetenként itt is engedélyeznek. A miniszter minden tekintetben ügyelt arra, hogy a kisebbségek kulturális és gazdasági érdekeit meg ne sértse. A rendelet a Magyarországon élő kisebbségek körében általános megaláztatást keltett, mert annak a bizonyosságát látják benne, hogy a magyar kormány komolyan meg akarja valósítani a kisebbségekre vonatkozólag kidolgozott programját.

Tüdőbetegek

is kitünő eredménnyel használják a Dr. Biró-féle

„Sirol“-t

(törv. védve)

Egy líveg ára 50 lei.

Kapható: Dr. Biró gyógyszer-tárában Cluj Piața Unirii 6. sz. továbbá minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárban.

Aki pontos címét közli, az ingyen megkapja: „Hogyan óvakodjunk a tüdőbajtól“ című könyvecskét.

Vásároljon a **PARISIEN-áruházban Cluj-Kolozsvár**

Regale Ferdinand 12. szám alatt, hol minden árucikket a legolcsóbban szerezhet be.

HIREK

Munkatársaink.

Kisebbségi életünk nehéz kéréseinek ma már olyan munkásai vannak, akik igazi szakavatottsággal dolgoznak: figyelik a kormányzat nemzetiségi politikáját, megállapítják a nyílt és rejtett célokat, föl hívják figyelmünket a veszedelemre és védekezés módjaira. Új helyzetünknek egyik legavatottabb ismerője és a legelszántabb harcosa dr. *Sulyok István*, akinek arcképét munkatársaink kép-

sorozatában bemutatjuk. Dr. Sulyok a világháború előtt szolgabíró volt Krassó-Szörény-megyében, olyan területen, ahol különböző népek együttélését állandóan megfigyelhette. Sok türelmet, megértést, sok tudást és belátást hozott magával. Az imperium változásában főrésze volt abban, hogy a *Magyar Kisebbség* című folyóirat megindult és magas színvonalra jutott, örvedetesen terjedt. Mint kiváló kisebbségi szakember a naplú sajtónak is keresett és nagyrebecsült munkása lett. Munkásságának méltó elismerése, hogy a készülő nagy magyar napilapnak: a *Magyarság*-nak főszerkesztőjévé hívták el. Dr. Sulyok István a mi lapunknak is igaz barátja. Mostani szép cikke élénk világot vet gondolkozására, nemes érzűvére.

Bekebelezési kérvényekhez állampolgársági bizonyítványokat kell csatolni. Miután Romániában idegen állampolgárok ingatlan nem vásárolhatók, ingatlan vételénél a tulajdonjog bekebelezési kérvényhez csatolni kell a román állampolgárságot igazoló bizonyítványt is. Minden olyan bekebelezési

kérvényt, amelyhez ez a bizonyítvány csatolva nincs, a járásbíróság mint telekkönyvi hatóság visszautasít.

Házasulandóknak fontos. A belügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint a házasságkötéseknél a törvény által előírt huszonegy napos kihirdetés alóli felmentést (diszpenzációt) megszorítja. Csak egészen kivételes esetben adható meg az engedély.

Szabad vasuti jegy a mezőgazdasági kamara választóinak. Bukaresti hír szerint a közlekedési miniszterium a mezőgazdasági kamarák választóinak szabad vasuti jegyet engedélyezett. Olvasóink — azt hisszük — eléggé tisztában vannak e választások jelentőségével. Még egyszer figyelmükbe ajánljuk, hogy a választáson annál inkább vegyenek részt, mert a távolmaradókat érzékenyen megfogják büntetni.

Nincs köszönet benne. A kormány a beszarabiai éhség enyhítésére 500 vagon ingyen búzát ajánlott fel. Ehelyett 300 vagon kukoricát küldött, melyet a kormánypárti bankok a piaci ár kétszeresen árulnak és azonkívül ingyen munkára is kényszerítik a Pruth melletti utépítésnél a búzáért bejött inséges földmivészeket. Ezt a ténykedést nevezi a kormány gyors segítségnek, mit a természeti csapásokat szenvedett földmivészeknek nyújt.

Szénből — olajat. Bergin német tanár egy olyan eljárást talált fel, mely szerint a kőszénből olajat lehet nyerni. A találmány lehetővé teszi azt, hogy a benzin behozatálát nagy mértékben csökkentsék. Poroszországban már is hatalmas gyártelepet építettek a szénolaj gyártására.

Érdekes újítás. A török kormány elrendelte, hogy a vámtisztéknek ezentul zsebnélküli ruhát kell viselniök. És pedig nem azért intézkedett így, hogy a vámtisztviselők ne lebzseljenek ezentul zsebre tett kezekkel tétlenül, hanem azért, hogy ne lopjanak. A török kormány abból a fellevésből indul ki, amely vámtiszték zsebe van, az mindjárt zsebel is.

A világ legnagyobb uradalma. Ausztráliában van egy 150.000 négyzetkilométer kiterjedésű uradalom, amely tehát majdnem akkora, mint egész Angolország. Tulajdonosa Sir Sidney Kidman, aki azzal dicsekedhetik, hogy a földkerekség legnagyobb földbirtokán gazdálkodik. Marhaállománya meghaladja a 100.000 darabot.

Jönnek a hangyák. A londoni egyetem egyik tudós tanára egy új európai veszedelmet jósol. Megállapítja ugyanis, hogy Délamerikából megindult egy rettenetes hangyafaj, mely megtámadja és elpusztítja a baromfiakat, sőt a gyermekeket is. Már is fellépett Portugáliában, Spanyolországban és a Rivierán. Ha elszaporodik, rettenetes pusztítást okoz

Európában, csak az a szerencse, hogy ez a faj nem bírja ki sokáig a hideg éghajlatot.

Ahol kordában tartják a nőket. Ilyen ország is van: Délamerikában. Ugyanis Argentiniában a nőknek tilos este 8 óra után az utcán járni. Leányok még délután sem mehetnek az édes anyjuk nélkül. És ha egy férfi megsólitana egy nőt az utcán, ugyancsak megkeserülne. Egy nő megszólitásának 50 peso büntetés az ára. Visszaeső bűnösök még többet fizetnek.

Óriási petroleum leletek. A dél-amerikai osztrák konzul jelentése szerint Braziliában a Romániainál is nagyobb petroleum telepekre bukkantak. Becslések szerint ezen területről Brazília több petroleumot termelhet, mint az egész világtermelés.

Az árviz áldozata. Folyó év július 28-án este siklói ifjú Hegyi János nejével és négy hónapos kicsiny elsőszülött leánygyermekével az aratóból hazasiettek. Egyszerre óriási zápor érte utól őket. Amint Siklódpartokán akartak átkelni, már hatalmas ár hömpölygött feléjük. A parton a föld egyszerre leszakadt a lábuk alatt és mindkettőjüket a kiseddel együtt magával ragadta a rohanó árviz. A férj és feleség a veszedelem pillanatában egymásba kapaszkodtak és így 80—100 méter távolságban sikerült a parton segítségükre siető munkások támogatásával partra vergődniök. Az ifjú pár így életben maradt, de életük első boldogságát, a kedves szöke kis leánykát az árviz fölük örökre elragadta. Tetemét viharlámpások világítása mellett az esettől messze, kövek közé szorítva, találtak meg.

Óriási vihar Máramarosban. Máramaros vármegyében az elmúlt napokban vihar száguldott végig, mely hatalmas pusztításokat okozott. Nagyon sok fát tövestől kitépett és a Máramarosszigeti református templom tornyát is megingatta, úgy hogy az ott levő tűzérség ijedten menekült. Karácsonyfálván két háztetőt ragadott el a vihar és könnyű pehelyként sodorta át a Tiszán Csehszlovákiába. Técsőn egy szolgálatot teljesítő cseh finánc feltűzött szuronyába csapott le a villám, a finánc meghalt. A rettenetes pusztítás az amugy is nincstelen népet kétségbeejtő helyzetbe sodorta.

Kézrekerült rablóbanda. Közel fél év óta tartotta rettegésben a regábeli Muscel vármegye lakosait egy jól szervezett rablóbanda, melynek vezetői Munteanu és Tomescu voltak. A hatóságok több ezred katonasággal üldözték a vakmerő rablóbandát már hónapok óta. A rablók az üldözés dacára egyre merészebbek lettek és tömeges támadásaikkal, melyek olykor vidám jelenetek, sőt muzsikaszó mellett folytak le, veszé-

lyezették a közbiztonságot. A hatóságok erélyes üldözése végre hónapok után eredményhez vezetett az elmúlt héten. Megtudták a banda rejtekhelyét, melyet nagy katonai erővel körülvettek és hosszas elszánt harc után a banditák egy részét, köztük az egyik vezért, Munteanut megölték, míg a másik vezérnek, Tomescunak sikerült elmenekülnie. Munteanut, mint a boncoláskor megállapították, tizennégy puskagolyó érte. A banda kézrekerítőjének kitűzött jutalmat, százezer leit Petre Nicolae falusi gazda kapta. Mint lapzártakor értesülünk, az elmenekült vezért, Tomescut, a banda többi tagjaival együtt sikerült harc nélkül elfogni.

Iámainkat valódi DIANA SÓSBORSZESZ-azel való lemosás által tesszük ruganyossá és acélossá.

Hősök emléke.

Erdővidéken a Barót-vize felső folyásánál, kies völgyben fekszik egy 700 lelkes kálvinista székely község, Kisbaczon. Ebben a becsületes munkás, szorgalmas, a mai világban ritka józan-életű kisközségben jul. 5-én emlékezetes szép ünnep folyt le a hősök emléksobrának leleplezése alkalmával. Az apák, az anyák, hitvesek, testvérek és barátok szive fájt, lelkük nyugtalankodott annyira, hogy e fájdalomból, nyugtalanságból 1925 tavaszán az egyházi és politikai község vezetőinek éber törekvésével meg kellett születnie az elhatározásnak, hogy Kisbaczon 37 hősi halottjának emlék állítsassék. A község minden rendű és rangú lakója megható egyértelműséggel, megtestesült tettvágként fogadta azon eszmét, hogy a nagy

Nagy Elek nagybaconi lelkész beszél a kisbaconi hősök emléksobrának leleplezésén, 1925. július 5-én.

világégésnek áldozatul esett szeretteink iránt szent kötelességünk az emlékezés, a kegyelet. *Hol a multat meg nem becsülik, ott a jövődő elveszett.* Ime most Kisbaczonban mindenek boldog büszkeséggel mondják: hál'Istennek, hogy ebben is megsegített.

Az alkotás, melyet képeken is bemutattunk, egyházi buzgolkodás eredménye. Az első kép szerint Nagy Elek nagybaconi lelkész beszél a szobor leleplezése alkalmával, a második képen Tompa Zsigmond, a gyülekezet lelkésze beszámol a szobor történetéről, Tompa József a lelkész testvére, a marosvásárhelyi ifjú szobrász, a szobor alkotója áll a szobor alatt. A lelkész és a kántortanító, Szakál István éjjel-napot össze téve fáradoztak, hogy meglegyen. Most áll az emlékszobor. A templom előtti térségen fájdalomosságában is büszkén hirdeti 37 hős feledhetetlen emlékét.

A szobor alkotója egy fiatal, de művészi pályáján lépcsőről-lépésre haladó marosvásárhelyi szobrász, a már említett Tompa József. Reméljük Isten után, hogy székely népünknek egykor boldog dicsekedése lehet benne. Ő csinálta a tervrajzot és költségvetést. A szobor talpazataként szolgáló 3 m. 20 cm. magas, alul 2 m. széles és 3 beugrás után felül 80 kvadrát cm-ben összcucucosodó, gyönyörű terméskő oszloptestet a szobrász rajza és utasításai után helybeli kőművesek Vinczi István és Szász Ferenc készítették. Az erre elhelyezett figura a szobrász műtermében készült. Első látásra szárnyas angyal, a szobrász művészi gondolata szerint azonban székely honleány, ki bal térdre ereszkedve jobb kezében babérkoszorút tart az oszlop mellő részébe beerősített s a felíratot aranybetűkkel tartalmazó fekete márvány tábla fölé, bal kezével mellén összefogja a ruhaleplet. A babérkoszoru alján látható a székely czimer, kék pajzson arany nap és ezüst hold.

A művészi szoborról július 5-én hullott le a lepel. A mintegy 20 ezer lej készpénz kiadást a hivek adták össze s a szintén legkevesebb 20 ezer lej értéket képviselő kő, homok, közmunka stb. előállítására szintén a nemes buzgóságú népet dicséri.

A felavatás alkalmából július 5-én d. e. Tompa Zsigmond helybeli lelkész zsufozásig tett templomban tartott megható alkalmi beszédet. Délután 3 órakor 800—1000 főnyi közönség jelenlétében a szobornál megható ünnepély volt. Tompa szobrász, mint volt tiszt erre az alkalomra 40 helybeli katonaviselt emberből díszcsapatot állított, mely a papilak udvarán a rendezőséggel és szereplőkkel együtt a szárazajtai rezes banda vezetésével mellett fekete zászlókkal vonult fel a szobor elé. Itt alkalmi beszédet Nagy Elek Nagybacon

ékesbeszédű papja tartott, melynek végén a lepel lehullván. Tompa szobrász szép szavak kíséretében adta át a szob-

Tompa Zsigmond kisbaconi lelkész beszámol a hősök emléksobrának történetéről. Tompa József marosvásárhelyi szobrász áll a szobor előtt.

rot a nyilvánosságnak. Ráduly János körjegyzőről itt tudtuk meg, hogy benne milyen művészi szavaló tehetség lakozik. Benedek Boriska urleány, Vida András ref. theologus mindkettő a töltük megszokott készséggel és nagyszerű lendülettel szavaltak, Nagy Károly tanítójelölt szintén, közben Szakál A. tanió mindenkit lebilincselő, megható szépséggel énekelte el „A térkép” c. háborus dalt. Az ifjuság karéneke után szavalt Szakál kántor, majd dr. Polonkay Tivadar m.-hermányi lelkész, gyülekezetének közkedvelt papja szép szavak kíséretében koszorút helyezett a szoborra, Benedek M. Margit alkalmi versével szintén. Tompa helybeli lelkész a szobor történetéről számolt be. A végén gyülekezeti ének volt. Az egész ünnepélyt a katonaviselt embereknek Tompa szobrász által bandaszó mellett vezetett, a szobor előtti könnyekig megható dísz felvonulása zárta be.

Köszönjük a szárazajtai rezes bandának, elsősorban Incze Viktor kántornak, a vezetőnek, hogy eljöttek ünnepélyünket díjmentesen emelni. De köszönet a presbiteriumnak, a gyülekezetnek, a szereplőknek s mindenkinek, ki e nemes munkát felkarolta.

Kisbaczon példája, székely magyar testvérek, követendő példa! Ez a nép 5—6 év óta csodákat mivel. 1921-ben lelkész és kántortanító megélhetését, egyházfentartást nagy áldozattal biztos alapra helyezi, 1923-ban 1800 lej költséggel harangot vásárol, 1924-ben 1600

el és rengeteg közmunkával az ös-
zes egyházépületeket renováltatja, most
össze 40.000 lej költséggel állította
a gyönyörű emlékszobrot másnemű
díszes terhei mellett. Nem hivalkodás
ez lenni, de a nagyszerű tények
leheltségű fölemlítése. Nem hiá-
nyos hangzott az ünnepély alkalmával:
Vajna Ferencek és Keresztes
Imrelek vannak, ott még a hegyek
megmozdulnak. Nem a látszatnak
szószunk, nagy megnyugvásunkra ál-
pították meg a jelenlevő brassói ven-
gek, itt élet, itt kultúra van.
Itt a példa, kövessétek!

Tompa Zsigmond,
ref. lelkész.

Művelődési mozgalmak.

Kadicsfalva hitközség — áldozatos lelkek.

Kadicsfalva a Nagykovácsfalvi partján,
varhelytől 3 kilométer távolságban
szik. Lélekszáma alig tesz ki 520-at,
mára igen kicsiny, miért is lakói nagy-
szűre gyári munkás és fuvaros Udvar-
helyt. E község népe vasszorgalmáról
vallásosságáról híres. E két jeles
ajdonságának lehet tudni, hogy
házával és iskolájával szemben a
nagyobb áldozatoktól sem riad
sz. Harangjait a háboru alatt el-
kelték; 1923. júl. 20-án két új harangot
szerezett be nagy költséggel, templomát
újra 8500 L, kívülről 12.000 L.
számmal újrafestette.

Templomába a régi, rozoga keresztuti
szek helyett, teljesen új, művészies
stílusú keresztuti képeket szerzett be,
melyek annyira, hogy el lehet mondani,
hogy Kadicsfalva temploma ma Erdély
szépebb, legvonzóbb falusi templomai
közé tartozik.

Nagy előnye a községnek, hogy
nagyszerű, kérgestenyérű lakói közül
számadnak *gazdaglelkű jöltevők*, kik
szívesen megvonják maguktól a leg-
költségesebb dolgokat is, csak hogy
házaiknak és iskolájuknak segítsé-
get lehessenek a megpróbáltatás
közvetlen napjaiban. A jöltevők sorában
emelkedők: Nagy Sándor és neje,
József és neje, Gegő Sándor és
neje, Kovács L. Sándor és neje, kiknek
arany betűkkel irattak be a kadics-
falva plebánia történetébe a világháboru
után.

Élelemelő ünnepélynek voltunk újra
szervező résztvevői f. év júl. 26-án e
közvetlen, mikor is a kerületnek köz-
vetlenben álló, munkás főesperese,
Kadicsfalvi papság segédlete mellett szen-
telemmel *az új orgonát*, melyet Mihály
Denes és neje Sándor Anna 30.000 L.
számmal készíttettek templomuk részére.
Az ünnepély előtt a zsufoláig megtelt
templom színpadán, a hívek örö-
mei között fejtette ki Pál István
főesperes az orgona jelentőségét az

istentisztelet szolgálatában. Majd előirt
imák és szertartások elvégzése után
köszönte meg Mihály Dénesnek és
nejének gazdag ajándékát, egyben fel-
olvasta a megyéspüspök köszönő leira-
tát és *Mihály Dénes örökös tisztelet-
beli megyegondnokká kinevező dísz-
oklevelét*, mire a népszövetségi ifjusági
énekkar rázendített a hármasszólamu
orgonaszertelési alkalmi énekre, melyet
mindvégig nagy lelki meghatottsággal
hallgatott az ünnepelő közönség.

Dicsérendő a kadicsfalviak kulturális
életében, hogy ők a messze jövőbe
látva, nem elégedtek meg a szép új
orgonájukkal, hanem gondoskodtak,
hogy aki azon játszik és az iskolájuk-
ban tanít, annak biztosítva legyen az
anyagi gondoktól mentes megélhetése,
azért önkéntes megajánlás útján 30.000
Leu „*Orgonafenntartási alap*“-ot léte-
sítették, hogy annak évi kamatja az
egyházi kepe mellett fizetéspótlás legyen
a mindenkori kántortanítónak. A hit-
község tevékeny ügybuzgó plébánosa,
Kakucs Ferenc, ez alkalommal felolvasta
az alapra ajándékozók névsorát és
nyilvánosan nyugtázta adományait,
kiknek az egyház és iskola nevében
mondott hálás köszönetet. Ez alap létre-
hozásán a plébános mellett önzetlenül,
kitartóan agitáltak: Mihály Árpád megye-
gondnok, Mihály János, népszövetségi
elnök, Hajdu Árpád tanító, Nagy Sán-
dor, községi bíró, Imre Dénes, néps-
zövetségi csoportvezető, Ozsváth Ist-
ván közgyám.

Az ünnepélyes szentmisét fényes
papi segédlettel szintén a kerületi fő-
esperes végezte, mely alatt Németh
Gyula, fenyédi plébános művészies
orgonajátékában és a helybeli népszö-
vetségi ifjuság szébbnél-szebb énekében
gyönyörködött a vidékről is nagy-
számmal összesereglett hívő közönség.
Szentmise végén a bucsu ünnepi szó-
noka: László Ignác székelyudvarhelyi
hittanár Szent Anna életét a hívek elé
tárva, hatásos szavakkal figyelmeztette
a szülőket, hogy gyermekeiket hogyan
neveljék. A szónok szavai mély nyo-
mokat hagytak a hívek lelkében.

Nagy meglepetés érte a templomból
kibukoló hívő sereget, mely teljes szám-
mal maradt vissza a templom keríté-
sében, hogy meghallgassa Bíró Lajos
főgimn. tanár, kerületi népszövetségi
titkár magasszárnyalású üdvözlő beszé-
dét Mihály Déneshez és a többi kadics-
falvi jöltevő hívekhez. Nagyhatású be-
szédét azzal fejezte be, hogy az utó-
dokban mindig éljen Mihály Dénes
emléke és lelkülete. Tamás Albert igaz-
gató pedig az újabb iskolatörvényt
magyarázta meg érthető világos sza-
vakkal a nagy közönségnek, figyelmeztetve
a szülőket, hogy minél többen
taníttassák gyermekeiket a középiskolá-
ban, hogy a magyarság szellemi vezetői

sohase haljanak ki, mert elvész az a
nép, melynek nincsenek szellemi vezetői.
A kiküldött népszövetségi szónokok-
nak a hívek nevében Kakucs Ferenc,
helybeli plebános mondott szívből jövő
köszönetet, azon ígérettel, hogy az el-
mondottakat szívükbe vésik és követni
fogják.

Kolozsvári református theológusok Élesden. Augusztus 2-án a ko-
lozsvári református theológiai ifjak a
hitbuzgóság mélyítése és a nép műve-
lése céljából körutijokban Élesdre ér-
keztek. Dél előtt D. Kiss Lajos beszéde
és buzgó imádsága emelte ég felé a
lelkeket. Az istentisztelet végeztével a
szép számu gyülekezet előtt Bódi Mihály
és Szőke Sándor vasárnapi iskolai minta-
tanítást tartottak. A közvetlen tanítás, a
gyermeki lelkek körül való ügyes for-
golódás nagy örömmel töltötte el a
hallgatóság szívét. A délutáni istentisz-
telet után, amelyen Bódi Mihály mélyen-
szántó bibliamagyarázatot tartott, este 5
órákor vallásos estély volt a templom-
ban. Szabó Lajos gondolatokban gazdag
megnyitó beszéde és nagy sikerrel elő-
adott szavatai, D. Kiss Lajos és Bódi
Mihály a mai kort híven jellemző fel-
olvasása, Szőke Sándor szavata, Kiss
Béla mezőtelegi református kántor-
tanító kellemes szülő énekszámára nagy
lelki élvezettel töltötte el a felekezeti
különbség nélkül szép számmal meg-
jelent közönséget. Vadai Béla helybeli
lelkész záróbeszéde és imádsága rekesz-
tette be az ünnepséget. Vajha ne hul-
lottak volna utófelre a bőségesen hintett
magvak! Az egész ünnepi perselypénz
1223 lej volt, melynek egy része a ko-
lozsvári református theológiai missziói
alap gyarapítását szolgálja.

A Zsoldos-tanintézet

Magyarország legrégebb, leg-
ismertebb és legnagyobb kö-
zépiskolai előkészítő taninté-
zete. Tanulmányaikban elma-
radt tanulók rövid idő alatt
pótolhatják mulasztásaikat a
Zsoldos-tanintézet révén.
Egy év leforgása alatt négy
osztályból is vizsgázhatnak
az intézet tanítványai állami
közép iskolákban. A Zsoldos
tanintézet tanítványainak sike-
res vizsgájáért teljes anyagi fe-
lelősséget vállal. Levélbeli kér-
dezősködéskor készséggel ad
felvilágosítást szíveségből az

„Erdélyi Élet“

kiadóhivatala Arad.

MEZŐGAZDASÁG.

Őszi magvetési módok.

Régi gazdáinktól gyakran hallottam egy földmivelési parancsolatféle tanácsot.

„Mikor a sarlód a buzába akasztod, indítsd ekédet is a barázdába az őszi vetéshez szükséges forgatószántáshoz!”

A megosztható munkaerejű, népesebb családok ezt nagyobb nehézség nélkül meg is tehetik. Aki elfogadja a tanácsot és követi e parancsolatot, bizonyára az hasznát veszi. Különösen a magasabb fekvésű, hűvösebb éghajlatu területeken szükséges a korai forgató szántás, hogy a kánikula melege jól megégesse s ezáltal érlelje, porhanyítsa és alkalmassá tegye a talajt a mielőbbi őszi vetésre. Az ily vidékeken korábban jelentkező őszi hidegek és tél előtti már erősnek kell lennie a kikelt vetésnek.

Gyermek koromban székely vidékeinken még faekékkel kapargatták, turkálták a föld színét, mi után nagyon sokszor gyomos és általában mindig gyengébb gabonát arattak, mint ma.

Azonban nemcsak az eszközök, hanem a művelési módok útján is lehet jobb-jobb és több-több termést kihalozni a földből.

A következőkben egy ilyen előnyösebb művelési módot ajánlok gazdaközönségünk figyelmébe alkalmazásra oly vidékeken, ahol még nincs gyakorlatban.

Az őszi vetés magvaira sokszor szárazság következik. Ilyenkor a felszínen hamar kiszárad a talaj és a magvak nagyobb része rendszeren nem tud kikelni, hanem eltaplósodik. Az egerek és madarak is a rendszernél többet elhordanak belőle a következő évi termés rovására.

Máskor meg rendszeren kikel ugyan, de jönnek gyakran kopasz, hónélküli telek olykor esőzésekkel, ami után következő ugynevezett „sorfagyok” kiemelik a felszínen lévő gyenge vetéseket, minek következménye a kipusztulás.

Ezek ellen megvan a védekezés lehetőség; még pedig azért, ha az őszi vetésmagvakat nem a felszínen boronáljuk bele, hanem alásznjuk.

Ennek az az előnye, hogyha szárazság jön a vetésre: a szem, a csira, majd a gyökér mégis csak kap valami éltető nedvet, mert az őszi hosszabb és hűvösebb éjszakákon már a nagy haratok folytán is valami nedvességet csak kap a mélyebbre került szem, nem párologván onnan olyan hamar el az, mint a felszínről. Ez eset áll a következő tavaszra és nyárra is.

Ha pedig kopaszos „sorfagyos” tél

van: a csira, a gyökér mélyebben lévő, nem árthat olyan könnyen, mintha az a felszínen van.

Ha meg sok esős idő következik, a felszínen lévő trágyaanyagot is az esőviz mélyebbre viszi s így az alásznított mag inkább megkapja tápanyagát. Nagy szárazságban pedig, mikor a trágya égetőleg hat a növényre, ismét meg van védve.

Tehát szárazság, eső és hideg esetén is mindig előnyösebb helyen lévén a mélyebben fekvő mag, juttassuk mélyre, szántsuk alá különösen az őszi vetésmagvakat. Jobb a tavaszakat is.

Tegyünk megfigyelő próbakísérleteket a felszínre vetett eredménnyel s meglátjuk, hogy sokkal több és jobb az alávetett mag hozama.

Azonkívül szála is erőteljesebb s így nem dül le oly könnyen s nem lesz léha kalászu sem, mint ilyen.

Ha az alásznítást nem a második, hanem a forgató szántás után harmadiknak alkalmazzuk, sokkal nagyobb lesz az eredmény. Az igaz, hogy így több munkának látszik, mint ahol kétszer szántanak, de a nagyobb hozam mellett kevesebb földet szántva is több eredményt érhetünk el s így több jut legelőnek és kaszálónak is.

Még egy mód volna, amit jó lélekkel tudnék gazdáink figyelmébe ajánlani. Ez a hengerelés. Ennek az az előnye, hogy a szántással porhanyított buza földet kissé összetömöríti s a mag csirája könnyebben kapja tápanyagot szárazság idején is. biztosabb a kikelés és fejlődés. P. Zs.

Felhívás a gazdaközönséghez!

A Marosvásárhelyi Takarékpénztár r. t. 1925. augusztus 1-vel Nyáradszeredában fiókkintézetet állít fel. — A fiókkintézet alapításának célja: a kisgazdák, földbirtokosok hitelgigényeit a legmértányosabb visszafizetési feltételek es kamatláb mellett kielégíteni. — Átvizsgálás gyümölcsözletésre a legelőnyösebb feltételek és a legmagasabb kamatláb mellett betéteket % betétkönyvre vagy folyószámlára. — Átváltott összeget bel- és külföldre, értékpapirokat és külföldi pénznemeket vesz és elad. — Foglalkozik élet, tűz stb. biztosítással, s e célból a „Fonciera” Vezérképviselével lett megbízva. — Üzlethelyiség saját házában (Fötér Dr. Lóte főorvosféle ház) van elhelyezve. — A fiókkintézet vezetésével Dr. Szoboszlav László ügyvéd Nyáradszeredai lakos biztatott meg. — Tisztelettel: *Igazgatóság*

Kivitel hírek. A minisztertanács elhatározta, hogy a tojáskivitelét a rendes díjtételek mellett engedélyezi. A kivitel a tojást máris jelentékenyen megdrágította a piacokon. Az idén Erdély jelentős mennyiségű gyümölcsöt vihetne ki Csehországba, mert itt gyöngye a gyü-

mölcstermés. Kérdés azonban, hogy ősziire hogy alakulnak a román vasutak szállítási lehetőségei.

Szünetel az adóbehajtás. A pénzügyminiszter rendeleti utasítást adott, hogy a gazdák adóinak behajtását függeszék fel és az adóbeszedést csak a termés betakarítása után kezdjék meg.

A világ termése. A gabona világszerte kielégítően fizet. Amerikában az Egyesült Államokban a meleg okozott nagy kárt a gabonaneműekben s különösen a téli buzában, mely mennyiségileg csekély, minőségileg pedig gyengébb a tavalyinál. A nyári buza azonban kedvezően fizet. Kanadában 100 millió kvarterrel több gabona termelt mint tavaly. Angliában is általánosságban kielégítő a termés. Olaszországban már befejezték az aratást, melynek eredménye 15 millió mázsával több a tavalyinál. Oroszországban olyan jó termés volt, hogy egy millió tonna gabonát fognak külföldre szállítani.

Heti piac.

Gabona árak.

Székelyudvarhely. Buza 125—130, rozs 95—100, árpa 90—95, zab 70—75, tengeri 90—95, burgonya 30—32, husz literes vékánként.

Dicsőszentmárton. Buza 120, kukorica 78—80, zab 60—65, árpa 75, husz literes vékánként. Buzában ezen vidéken nagyon jó termés volt. Csak korica termés kissé gyengének mutatkozik az áradások miatt.

Állatárak.

Marosvásárhely. Vágótehén 15—18, vágóökor 16—20 lei kgr.-ként a sulyban. Egy éves borjú darabonként 4—7000 lei. Növendékmarha 6—900 lei. Sertés kgr.-ként élősulyban 34—40 lei, uradalmi mangalica zsirsertés 40—50 lei kgr.-ként.

Csikszereda. Fejőstehén borjú 8—10 ezer lei, igásökor párja 17—20 ezer lei, növendékmarha darabja 2000 lei, hizottsertés élősulyban kgr.-ként 34 lei. Soványsertés drbja 2000, választott malac drbja 400, juh drbja 300, igásló 8—12.000, kocsiba való 14—16.000 lei

HÖNIG FRIGYES ÁRAD

Románia legrégebb és legnagyobb HARANGÖNTŐDÉJE

Alapított 1840-ben.

Ajánlja saját találmányú szabadalmazott HARANGJAIT

a hangok előre való meghatározásával. Vas harangszerelevényeket és vas harangállványokat. Nemes anyag, nemes művek.

Szövetkezeti élet.

Szövetkezeti mozgalmak.

Ből példaadó és jelentős szövetkezési mozgalomról számolhatunk be. Udvarhelymegyei *Siménfalva* — e „szövetkezeti község”-nek nevezik — Székely faluban működő szép formájú tejszövetkezet aug. 3-án hozott határozatában *Jánossi József és Elekes* indítványára kimondotta, hogy a „Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége”-be. Ezzel a határozattal elismeri a központi irányítás szükségét és egyszersmind a maga számára megjelöli a falvakon működő tejszövetkezetek központosításának kérdését.

Tejszövetkezetek a háboru utáni korban a „Székely Kirendeltség” megnevezéssel teljesen magukra vannak hagyva; védtelenül a hatóságokkal való kapcsolatban, mint adóügy, iparengedély, adóügyi engedély stb. és tájékoztatlanul a világi piaci árral és a termények árnyalataival szembeállítottak. Nemcsak az adó és adóvállomást készítsen s az adó is állandóan meg van gyűlve a baja hatóságokkal.

Éppen látta be *Siménfalva* értelmes vezetői közönsége, amikor a fenti határozathozta. Ezzel méltán remélheti, hogy a lépést tett azon irány felé, mely a gazdasági boldogulás felé vezetni.

Udvarhelymegyei *Etéd* községben működő hitelszövetkezetet is. A háboru teljesen megszűnt s igazgatósága a számlákon gondolkodott. Most már egy éve, új kezükbe kerülve a tejszövetkezet, szinte váratlan és szép fejlődésnek indult. Alaptökéje és betétállománya az ezek révén a „Gazd. és Hitelszöv. Szövetsége”-től élvezett központi hitele ma már oda emelkedtek, amelyek a község, hanem a vidék szükségényeit teljesen ki tudja elégíteni. Ezenkívül kulturális mozgalmakat is anyagilag támogatni.

Az *etédi* eset példa arra, hogy a községben a hitelszövetkezeti s általában a szövetkezeti élet az önzetlen és határozott vezetéstől függ.

Elekes Béla.

Hangya szövetkezetek első közgyűlése. A Hangya közgyűlése aug. 1-én tartotta első közgyűlését. A közgyűlés elhatározta, hogy körzeti és vidéki értekezletek fognak tartani a környékbeli szövetkezetek vezetőinek és számos tagjainak részvételével a szövetkezeti tevékenység megteremtésére. Az értekezleten a vidéki értekezlet az ősz folyamán Gernyeszegen kívánja a

Hangya központ megrendezni s már is megkezdte a gernyeszegi értekezlet előkészítését.

IPARI ROVAT

Az iparosok feketekönyve. Az iparosok körében mozgalom indult meg egy *Fekete könyv* összeállítására, melyben nyilván akarják tartani az ország-szerte bezűntetett iparokat. Ez a *Fekete könyv* az ipari bukások kimutatása lesz, mely súlyosabb adatokat fog tartalmazni, mint az Anghelescu (érettségi vizsgájának eredményei). A *Fekete könyv* adatait az Ipartestületek titkárai fogják végezni.

Aranykoszorus iparosok. A magyarországi Ipartestületek Országos Szövetsége országos kézműipari kiállítást tervez, melynek az a célja, hogy a fejlett és a kitűnő magyar ipar termékeire felhívja a világ figyelmét. Az idén indul meg ugyan is legelőször a verseny a legmagasabb kitüntetésért, amely magyar iparost érhet. A bíráló bizottság megállapítja, hogy két évig kit illet a megtisztelő cím: *aranykoszorus mester*. A címet egy szakmából egyeilen mester nyerheti el. A versenyt minden második évben megismételik.

Országos kongresszus. Augusztus 15 és 16-án az Erdélyi és Bánáti iparosok, kereskedők és mesterek országos kongresszust tartottak, amelyen a kormány képviselője is részt vett. A kongresszus tárgysorozatán az új szesz-törvényt, üzleibérrendeletet, az új ipartörvényt vették beható tárgyalás alá és végezetül hosszas eszmecsere indult meg az erdélyi és bánáti iparosoknak és kereskedőknek nyújtandó kormány-kölcsönről. A kongresszust egy változatos műsorú színházi ünnepély zárta be.

Nem folyósítja a kormány a kisipari kölcsönöket. A pénzhiány miatt a fizetéseket a törvénybe került erdélyi kisiparosság az ipartestületek Országos Központja által pár hónappal ezelőtt a kormányhoz fordult segély-kölcsönért, amit kilátásba helyeztek, annyival is inkább, mert a feltételek olyanok voltak, hogy az államnak is hasznára lett volna belőle. Az ígéret dacára a kormány most értesítette néhány vidéki város ipartestületét, hogy a kölcsönök folyósítására belátható időn belül nem kerülhet sor. Érdekes, hogy a regáti kisiparosok, kik pedig kedvezőbb helyzetben vannak, mint az erdélyi kisiparosság és adójuk is jóval méltányosabb, már részvételük kedvezményes kölcsönben.

Gyermekeket és nőket nem szabad a bányákban dolgoztatni. Az ipartügyi miniszterium a bányatörvény 81. szakaszának alkalmazásával elrendelte, hogy nőknek az alkalmazása

mindennemű földalatti bányamunkálathoz tilos. Hasonlóképp tilos 18 éven aluli korban levő ifjaknak az alkalmazása omlasztó és robbantó bányamunkálathoz. Szabad 14 és 18 éves ifjakat bányaségdmunkálatokra alkalmazni.

Ipari árak.

Kendertermék árak. A kender és zsákáruban a kitűnő termés folytán az érdeklődés nagyon élénk, de vétel alig történik, mert a vevők a lej javulása folytán az árak esését jósólják. A mai árak a következők. Tiszta kenderkötél szegedi áru 100—105 lei/kg. ként, heveder 190 lei, új zsák 95 lei, manila zsinog 85 lei/kg. ként.

Szeszárak. A közepesnek ígérkező szőlőtermés a szeszárak alakulására is befolyással van, amennyiben az utóbbi időben a szeszárak kisebb emelkedést mutatnak. A nagybani szeszár Kolozsváron 47—48, Nagyváradon 48 lei. Az Érmelléken az árak ugyanezek. A kereskedelmi borok ára Nagyvárad vidékén 16 leitől teljebb, míg a finomabb borokat maligand fokként egy leuért kínálják.

Valuta-jegyzékek.

Kolozsvár, 1925. augusztus 17.

1 dollár	=	194—	L.
1 font sterling	=	945—	"
1 svájci frank	=	37.80	"
1 líra	=	7.05	"
1 aranyárka	=	47—	"
1 cseh korona	=	5.72	"
1 dinár	=	3.50	"
1 osztrák shilling	=	27.30	"
355 magy. k.	=	1—	"

HARANG ÉS FÉMÖNTÖDE SCHIEB

Sibiu, Vasut-utca 15. sz.

szállít templomi harangokat garantált békeötvezésben, művészi kivitelben a legmesszebbmenő jótállás mellett. — Hosszu évi tapasztalatok ezen szakmában elsőrendű munkát biztosítanak.

Kérjen külön ajánlatokat.

Figyелjen jól a fenti címre.

MULATTATÓ

Bizony mondom.

Aki megszokta az igaz beszédet,
Nem hazudik az, ha kerékbe töröd,
Ezerbe téped.

Akinek kedves a koldus magáé,
Kináld szinarannyal, elfordul tőle,
Nem kell a másé.

Aki arra termelt, hogy égbe törjön,
Csúszó féregnek — hiába taposod —
Nem marad a földön . . .

Mael Ferenc.

Lusta Palkó megszerényedik.

Jó gyermekeknek meséli:

Szentgyörgyi Czeke Vilma.

Volt egyszer egy szegény özvegy asszony s volt annak egy fia. Palkónak hívták és olyan lusta volt, hogy még a kalapját is röstellette megemelni, amint az illetet volna köszöntéskor. Sokat busult ezért a szegény özvegy asszony és nem győzte korholni a fiát, de Palkón mit sem fogott a feddő beszéd. Télen egész nap a kuckóban ült s tökmagot eszegetett, nyáron pedig a napon heverészett.

— Palkó, ma a városba kell menned — így szólított hozzá egy nap az édesanyja — elfogyott a lisztünk, buzát kell öröltetni.

— Lehet kapni lisztet itt is a boltosnál buzáért cserébe — válaszolta Palkó, — nem kell azért éppen a molnárhoz menni.

— Ejnye láncos hordta, — fakadt ki a szegény édesanya erre a beszédre — hát már semmire sem használhatlak téged, te mihaszna! Hát nem tudod, hogy a boltos félannyit sem ad érte, mint amennyi lisztet kapunk a buzánkból, ha a molnárnál öröltetjük. Rögtön takarodj ki abból a kuckóból! S hát az a kalap már megint a fejedben van?

Mit volt, mit nem tennie lusta Palkónak, biz abba kellett hagyni a tökmag eszegetést, pár marokkal még zsebrerakott belőle, megvakarta jól a fületét, azután lassu, tempós mozdulattal előmászott a kuckóból.

Nagy zsörtölődések közt megrakta a szekeret buzával, maga is felült rá s a városba indult. Alig ért ki a faluból, máris úgy érezte, nagyon megéhezett. Elővette hát a tökmagot és eszegetni kezdett.

Egyszer csak egy szokatlanul nagy tökmag akadt a kezébe. Próbálta feltörni, bizony nehezen ment. Végre is már igen feldühödött ezen, jól a két ujjja közé fogta és minden erejét öss-

szeszedve, a másik kezével jól összeroppantotta.

A tökmag ketté nyílt, s egy icike-picike emberke ugrott ki belőle. Hosszu szakála volt s fényes korona a fején.

— Jaj ne egyél meg, ne egyél meg, én Tökmag herceg vagyok — könyörgött Palkónak a furcsa emberke.

— Ejnye, pedig de jó falatnak ígérteztél! — felelte Palkó — ám hogyha már ilyen szívhez szólóan kértél, hát jól van, nem eszlek meg.

— Jótét helyébe jót várj — köszönte meg Palkó jóságát Tökmag herceg — mondd, mi a kívánságod és én teljesítem.

Lusta Palkó megvakarta erre a fületét. Ejnye hát mi kívánsága is lehetne öneki? Borzasztó, hogy még törje is rajta a fejét! Valami mégis az eszébe jutott. De sokszor megpofozta már az édesanyja azért, mert lusta volt a kalapját a fejről levenni.

— Nohát ha már mindenáron kell kívánnom valamit, hát tégy róla, hogy magától repüljön le a fejemről a kalap, ha le kellene vennem.

Nagyot kacagott Tökmag herceg e furcsa kívánságon.

— Aranyat, ezüstöt kívánhattál volna, de hogyha neked ez a legfőbb kívánságod, nem bánom, legyen a kedved szerint.

Megerintette a Palkó kalapját és így szólt:

— Köszöntéskor, vagy ha a szobába érsz, repülj le magadtól a gazdád fejéről és repülj is vissza, mikor fenn a helyed.

Azzal el is tűnt Tökmag herceg. Előbb azonban még a lelkére kötötte Palkónak, hogy ha másra akarja változtatni ezt a kívánságát, forgassa meg a kalapját háromszor a feje körül.

Palkó pedig ezután csak eszegette tovább a tökmagot. Mikor a városba ért s emberekkel találkozott, hát csak repül le magától a kalap s azután vissza is tér szépen a Palkó fejére. Az emberek mosolyogva fogadják a furcsa köszönést, s nem állják meg, hogy meg ne kérdezzék.

— Hát neked Palkó miféle ördögös köszönő kalapod van?

Lusta Palkó csak eszegeti tovább a tökmagot és úgy félvállról válaszol.

— Nem ördögös biz ez, csak nagyon illedelmes.

— Hát igaz, ami igaz, nagyon tudta ez a kalap az illendőséget. Mikor a bíró jött szemközi, majdnem hogy a földig repült le nagy hódolattal és úgy repült vissza lassu lendülettel a Palkó fejére. A papnak úgy közönt, hogy széleset repült a Palkó feje körül. A harangozó előtt már csak éppen hogy megbillent egy kicsit. És így tovább csak köszöngött szorgalmasan jobbra is, balra is mindenkinek.

A vendéglőhöz érve, leszállott egy kicsit szekeréről, mert hogy igen kisrádta a torka a sok tökmagtól. Belépett az ajtón csak lerepült szépen a fejéről a kalap a fogásra magától. Az emberek összemosolyogtak, teiszett nekik a repülő kalap, s megkérdezték Palkót, hogy mi járban van.

— Buzát viszek öröltetni a gazdámolnárhoz, — felelte Palkó.

— Akkor bizony akár vissza is indulhatsz, száz nap óta áll már a malom s nincs ember, aki meg tudja indítani.

— No ha már idáig jöttem, én bizony nem fordulok vissza — felelte Palkó és fölállott. A kalap a fogásra szépen a fejére repült, s Palkó újra ült a szekerre.

A gazdag molnár csudaszép leánnyal éppen az ablakban könyökölt, amikor Palkó a malomhoz érkezett. Nő ugyancsak csak elnevette magát, amikor lerepült előtte a kalap, nagyot köszönte neki, aztán megint visszarepült a Palkó fejére. Palkó pedig csak ült nyugodtan, s nem magot eszegetett.

— Ejnye, hol szedted ezt a furcsa ördögös kalapot? — kérdezte a szegény molnárléány.

— Nem ördögös biz ez, régóta várom a telem és sok bajom volt már vele, de Tökmag herceg repülővé tette, hála neki, mert az életét megmentettem — felelte Palkó, akinek nagyon megtetszett a csudaszép leány.

A molnárléány nagyon csodálkozott, nem nézett volna ki Palkóból ilyen siességet.

— Mit hallok, hogy te a Tökmag herceg életét megmentetted? — kérdezte a csodálkozva a gazdag molnár is, éppen most jött elő a malomból. Hisz te akkor a szerencse fia vagy. Szégyen más, csak te tudsz bennünket megmenteni a végső pusztulástól.

Azután elmesélte a molnár, hogy a malomnak egy kis arany kereke van, minden évben tökmagolajjal kell, hogy megkenjenek. Az idén azonban elhasztották ezt, miért is Tökmag herceg igen megharagudott, s egyetlen szavával minden tökmagolaj eltűnt a városból. A malom pedig megállt s nem jár több száz napja.

— Fiammá fogadlak s hozzád adom a lányom feleségül, ha Tökmag herceg kegyelmét sikerül megnyerned számtól.

— Mi sem könnyebb ennél — felelte lusta Palkó, azzal a kalapját nyúlt s a feje körül háromszor megforgatta.

Nyomban ott termelt Tökmag herceg a repülő kalap. — Nő meguntad már a repülő kalapot? — kérdezte Palkótól.

— Bizony, bizony mi türesem van, hogy megtetszett a szép molnárléány, hogy lemondok érte a repülő kalapért. Adj helyette tökmagolaját a gazdámolnárnak, hogy megkenhesse az arany kereket.

gyot nevetett erre Tökmag herceg. Jól van hát, lesz tökmagolaj bő. Csak nem elég ám a kereket meg-hogy a malom meginduljon. Ne-magadnak kell ezt az egész szeker-a garatra felöntened, mert ami-lusta vagy, örökre megakad a ma-mihelyt te leszel a molnár.

csak vakargatta megint a fülető-Palkó. Soha életében ő még ennyit dolgozott. De a molnár leánya nem tetszett neki és oly szépen né-szemébe, hogy nem volt egyéb vátsása, mint vállalni a rászabott mun-Megköszönte Tökmag herceg jósa-és leszállt a szekeréről.

Élj boldogul — szólt Tökmag-Palkó pedig megemelte a ka-bucszóul. Mert bizony az már köszönt magától.

e pillanatban szalad ám ki örömmel a molnárné asszony s szólt az urához:

Jöjjön csak be sietve kend, édes-muram. A kamrában a nagykanna szszintig tele van olajjal. Van miből-nenni a kis aranykereket.

is kenték nyomban. Palkó pedig-íótt a nehéz munkának, hogy a-ját a garatra felöntse. Az első zsák-ny nagyon nehezen ment. Szegény-Palkó csak úgy nyögött belé. De-lette volna a szép molnárleány-elhagyni a munkával. S a második-már kicsit könnyebben ment. A-még könnyebben, úgy hogy mire-nyire jutott, már egész jókedvűen-va ment a munka.

egész városban hire futott hamar, megindult a malom. Az emberek, már hónapok óta nem tudtak öröl-most mindenfelől hordták a sok-a malomba. A gazdag molnár-ten kapott a fejéhez:

Uram Isten, ha ezt mind meg kell-öm, három hét mulva sem tartha-meg a lányom esküvőjét. Jöjjetek-a lakodalom után.

Egy falatka kenyér sincs már a-ban.

Éhen vesznek mind a gyermekeim. Csak az én búzámat öröld meg, ag molnár.

Csak az enyémet!

Az enyémet! — kiáltottak össze-az emberek.

Ha Palkó megsajnálta őket s így-a molnárhoz:

Ejnye, ejnye édes urambátyám, ar hogy is tarthatnánk mi addig-amat, míg nincs meg másnak a-falatja. Hé emberek! Ide gyor-ak azzal a búzával, csapok én itt-ot olyan munkát, amilyent még-ott a világ!

Elnekilátott, csak úgy félkézre ka-egy zsákot, s a garatra ön-gott a kerék, dolgozott a ma-ak úgy rengett belé a föld.

Az emberek pedig csak egyre jöttek a búzás szekerekkel.

— Jaj csak az enyémet!... Csak még az enyémet öröld meg, az Isten is megáldjon. — Könyörögtek mind sorra az emberek.

Két nap és két éjjel szüntelenül for-gott a malom kereke s Palkó nem fá-radt bele a munkába. Sőt, még nem érezte magát soha ilyen jókedvűnek.

Az édesanyja azonban végre is megso-kallotta Palkót visszavárni.

— Ejnye, azt a lusta, mihaszna Pal-kóját! Bizonyára lopja megint valahol a napot. De jaj, csak kerüljön megint a szemem elé.

Harmadnap hajnalban végre utnakin-dult, hogy megkeresse Palkót, mert na-gyon aggódott már a búzájáért. Akivel csak találkozott, megkérdezte, nem lát-ták-e az ő mihaszna fiát.

— Ejnye jó asszony, hát már hogy beszélhetsz ilyet a te derék fiadról. Már hogy volna mihaszna, mikor két éjjel és két nap örli már egyfolytában a kör-nyék búzáját. Annak ég ám a munka a keze alatt! — felelték mindannyian.

A szegény özvegyasszony elszégyelte magát, mert azt hitte, hogy csak gunyo-lódnak vele. Mily nagy volt azonban a csodálkozása, mikor a malomhoz ért s meglátta ott Palkót, aki épp akkor ön-tötte fel az utolsó zsák búzát a garatra.

— Na, hála Istennek! — kiáltott fel Palkó, mikor ezzel is készen lett. Hát amint megfordult, nyakába borul ám az édesanyja.

— Édes, drága fiam, hát mégis csak igaz a sok szép dicséret, amit az uton hallottam feióled — kiáltott boldogan.

— Isten hozta drága édesanyám! Ép-pen bizony a legjobbkor érkezett meg az esküvőmre. Nekem adják a gazdag molnár csudaszép leányát — üdvözölte Palkó az édesanyját.

Na, volt nagy öröm a molnárék há-zában, ahol készen volt már minden a nagy lakodalomra. Most, hogy itt volt már a Palkó édesanyja is, azonnal pap-ért küldtek, aki holtomiglan-holtodiglan megeskette a boldog fiatalokat. Három napig tartott a fényes lakodalom, azután Palkó megint munkába állott s nem volt nála szorgalmasabb s boldogabb ember Hetedhét országon.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

1. Gyógynövények ügyében tessék erre a címre írni: Dr. Péter Béla igazgató-tanár, Cluj—Kolozsvár, Calea Mănăstur 7, vagy: Gyógynövénykísérleti Állomás, Cluj—Kolozsvár, Gazdasági Akadémia.

2. Apróhirdetéseink tarifája: Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 L. Legkisebb hirdetés 40 L. Állást keresők részére 20 szolg 40 L. Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb be-tűvel 6 L.

N. G. Aninoasa, D. I. Göcs, B. E. Erdőd, F. Gy. Nyujtód, H. P. Simonyfalva, Sch. I.

Temesvár. K. K. Marosludas, J. J.-né Lippp, F. J. Várbocksán, W. F.-né Nagybánya.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és őszintelen támogatásukért fogadják mély tisz-teletünket, hálánkat és köszönetünket, biza-lommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

M. M. Zsibó. Előfizetése rendben 1925. XII 31-ig. üdvözet. Polgári Kör Zsibó. Folyó év végéig még 62 L. szíves megküldését kérjük. — özv. P. J.-né Albls. A küldött 90 L.-vel előfizetése 1925. VII. 1-ig van rendezve. Az egyik példányt töröltük, üdvözet. — L. J. Kézdivásár 52 L. bejött. lapját aug. 1-től meg-indítottuk. — V. I. Barót 100 L. beérkezett, előfizetése rendben 1926. IV. 1-ig. — Sz. K. Alsócsernáton a küldött 100 L.-vel előfizetése rendezve 1926. V. 1-ig. üdvözet. K. M. Ma-gyaró. A küldött 160 L.-t az ön és Sz. J. Disznajó javára írtuk. Üdvözet. Kath. Olva-sóköri Bihar. Előfizetése rendben 1925. XII. 31-ig. — W. J. Halmagy. Kís leányát tanít-tathatja Magyarországon. Legutolsó évről szóló Iskolai bizonyítványát küldje el azon intézet igazgatóságához, hova leányát beiratni szándé-kozik és onnan bővebb felvilágosítást kap. Azt hisszük, egyes tantárgyakból (magyar tör-ténelem, magyar földrajz) felvételi vizsgát kell tennie. — F. J. tanító Szentkirály, Hasadt ló-pata gyógyítására kitűnő szer a méz és a sárgaviasz. Mindkettőből egyenlő mennyiséget veszünk, gyenge tűzőn felolvasztjuk s meg-keverjük: azután ecsettel a patára kenjük, melyet előbb langyos vízzel jól megmostunk. A patát alól is, fölül is bekenjük, a repedése-ket pedig egészen megtöltjük a méz és viasz vegyülékkel. Ennek többszöri használata után a repedések és szakadások egészen begyö-gyulnak s a pata ismét ruganyossá válik. A szert minden használat előtt meg kell mele-gíteni, hogy könnyen kenhető legyen. — K. P. Mezőszentpéter. Fajbaromfi tojást és jó fajta házi nyulat tenyésztésre ma csak magán-tenyésztőktől lehet beszerezni, kiknek címét készséggel közli „Fauna“ kis háziállatokat ten-nyésztők egyesülete. Cluj, Calea Mojlilor No. 21. Pohánka magért az Erdélyi Gazdasági Egylethez (Cluj, Str. Andrei Mureşanu No. 10.) forduljon. — M. F. tanító Nagyzerend. A buka-resti segélyiroda vezetője Tökés Ernő ref. es-peres, kinek címe Bukaresti Str. Stürbey Voda No. 9. Parochia reformatá.

Beérkezett és nyugtázní kért pénzek. R. J. Székelypálfa 80 (i. orb. B. részére elköny-velve). Ref. Egyház Pér. 1200 L. javára írva. H. J. Körösbánya, 85, Sz. M. Székelyszen-tersebét. 100. Sz. L. Micske. 100. (rendben 1925. XII. 31.) S. P. Adorján. 210. (K. Gy. javára könyvelve). P. J. Homoródalmás. 250. Ö. A. Búrgezd. 100. K. S. Vadasd. 200. M. Á. Gyergyószentmiklós. 300. Z. D. J. József-háza. 350. K. M. Csikszentdomokos. 279. H. J. Petrozsény. 200. Sz. L. Pankota. 240. Sz. L. Szabéd. 1000. P. J. Koly. 455. K. Zs. Szín-érváralja. 80. S. Gy. Érhaván 200. R. J. Székelypálfa. 150. B. J. Réti. 272. S. T. Bodoia. 300. G. Zs. Kiskolcs. 150. T. M. Te-mesvár. 250. S. P. Adorján 50+50. K. M. Maroscsapó. 315. Cs. J. Görgényszentimre 100. (rendben 1926. III. 1.) B. F. Bágy. 100. (rendben 1926. III. 1.) Sz. I. Balavásár. 100. (rendben 1925. XII. 31.) D. J. uzal Petek. 90. (rendben 1925. XII. 31.) Cs és R. Kézdivásár-hely. 100. (rendben 1926. III. 1.)

B. J. Petrozsény. A sárga ruszli bogár írtá-sára több mód van. A legeredményesebb ez: azokat a nyílásokat, ahol a bogarak jelen-keznek, füstölje ki kénnel, vagy öntsön bele terpentint.

B. I. Brassó. Ha elmosódott tintairást lát-hatóvá és olvashatóvá akar tenni, nedvestse meg vasgálcoldattal, vagy helyezzen rá fentl oldatba mártott írtóst.

Ingyen kapja meg idei naptárun-kat, ha két új előfizetőt szerez!

Babós és Társai
vaskereskedése
Regina Maria
21. sz.

Legjobban felszerelt gazdasági gép, eke, borona és alkatrész raktár, vadászöltények.

A megerőltető tavaszi munkáknál nélkülözhetetlen a 60 év óta bevált és mindenütt használt

KWIZDA-féle FLUID

lovak lábainak ápolására, ha azokat betegségől meg akarjuk óvni,

KWIZDA-féle

marhapor

KWIZDA-féle

sertéspor

Eredeti csak a

KWIZDA

felírással.

Másfelőlönben értéktelen hamisítvány.

ARANYOSGYÉRESI
AGYAGIPAR
R.T.

Ajánlja elsőrangu, földgázzal égett, hornyolt és hód farku tetőcserepét, normál és németméretű fali- és kúttégiját valamint elsőrrendű különböző méretheben készült alapcsöveit.
 Cég és iroda Turda-Torda. Tel. sz: 107.

Géphajtó köteleket
 kenderből és manillából, malomhevedereket, transporthevedereket s mindenféle gazdasági köteleket és zsineget gyárt és szállít

Cosma János
 kötélgyártó
 Cluj—Kolozsvár,
 Str. G. Tamaş (Galamb u.) 14.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.
 Cluj—Kolozsvár, Piaţa Unirei (volt Mátyás Király-tér) 7.
 Alaptőkéje: 25,000,000
 Tartalékok: cca 24,200,000

Flókjai: Désen, Elcsőszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. Affillált intézetei: Alsófehérvármegyey Gazdasági Bank és Takarékpénztár H.-T. Nagyenyed-Torda-Áranyos Vármegyey Takarékpénztár R.-t. Torda. Udvarhelymeggyl Takarékpénztár H.-t. Székelyudvarhely.

Áruraktárai a vasuti állomás mellett. — Befizetéseket elfogad, váltókat leszámít, átutalásokat teljesít. — Mindenféle bankszerű üzletet előnyösen végez. — Safe deposit | Enacdelyezett devizahely |

Apróhirdetések.

Intéző, családös, józan, szorgalmas vizsgázott gazdatiszt nagyobb szölőbirtok kezelésére ajánkoczik. Állási bármikor elfoglalhat. Ajánlatokat „Intéző“ jeligére a kiadóhivatalba kértünk.
Cipészek szaklapja megrendelhető *Babos Károlynál*, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata 87.
 Református vagy unitárius orgonista énekvezérnek ajánkoczik oklevél tanító, címe: Moldovansti—Várfalva postánál Torda Áranyos megye.
 Hasznos jeligére ajánlat érkezett.

Köhögés,

Torokfájás,

Rekedtség

ellen biztos hatásu a legmodernebb összetételű, jóízű és olcsó gyógyszer a

SIROMALT

Tartalmaz nemcsak köhögés, rekedtség, stb. elleni gyógyszereket, hanem egy kiváló tápértékű malátakivonatot is, ami által az összes hasonló gyógyszereknél hatásosabb.

Rapható
minden gyógyszerertárban

A szerkesztésért felel: **GYALLAY DOMOKOS**
 A kladasért felel: **PETRES KÁLMÁN**
 Kiadóhivatali igazgató.